

Gemeente Rotterdam

Retouradres: Postbus 70012 3000 KP Rotterdam

College van B&W Rotterdam
T.a.v. wethouders S. de Langen & J. Bokhove
Postbus 70012
3000 KP ROTTERDAM

Onderwerp: gevraagd advies over het beleidsplan maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp en LAT

Gebied Feijenoord

Bezoekadres: Maashaven O.Z. 230

3072 HS ROTTERDAM

Postadres: Postbus 70012

3000 KP Rotterdam

Internet: <http://www.rotterdam.nl/feijenoord>

Van: Wijkraad Vreewijk

Telefoon: 010 - 267 2664

E-mail: gebiedscommissies@rotterdam.nl

Uw brief van: 13 mei 2020

Uw kenmerk: 20MO01583

Ons kenmerk: BSD-GbFe-3460950/3639067

Bijlage(n):

Datum: 9 juli 2020

Geachte wethouders,

U heeft ons op 13-05-2020 gevraagd om advies te geven over het beleidsplan maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp en de Lokale Agenda Toegankelijkheid met referentienummer GB-20MO01583. De Wijkraad Vreewijk heeft dit advies in haar vergadering van 08-07-2020 vastgesteld.

Ons advies is:

Vanwege de maatregelen van omtrent corona hebben wij geput uit hetgeen binnen onze netwerken bekend was.

Het plan en de agenda omvatten een zeer belangrijk deel van het welzijn dat binnen het gebied Feijenoord – en Vreewijk in het bijzonder – wordt aangeboden. De wijkraad Vreewijk waardeert dat gebiedscommissies en wijkraden al bij de opzet van het concept worden betrokken. De reikwijdte van de stukken is dusdanig breed dat het voor de Wijkraad Vreewijk niet mogelijk is om een totaal advies te geven.

In het conceptbeleidsplan worden de hoofdlijnen van het lokale beleid, de gemeentelijke visie en doelstellingen op het gebied van preventie, jeugdhulp, sociale samenhang, maatwerkvoorzieningen en de uitvoering van de kinderschermingsmaatregelen en jeugdreclassering beschreven. De drie groepen die in dit plan extra aandacht krijgen zijn (I) investeren in een generatie Rotterdammers zonder achterstand, (II) extra aandacht voor Rotterdammers in een kwetsbare positie en (III) extra aandacht voor oudere Rotterdammers die langer thuiswonen.

In de LAT wordt ingegaan op welke wijze de gemeente werkt aan het toegankelijk maken van de stad voor iedereen. De gemeente streeft naar een fysiek, sociaal en informatietoegankelijk Rotterdam waar iedereen mee kan doen en zich welkom voelt. Waarbij onder andere communicatie en bewustwording de belangrijkste speerpunten.

In uw verzoek geeft u aan dat wij bij onze adviezen met betrekking tot het Beleidsplan Maatschappelijke Ondersteuning en Jeugdhulp rekening te houden dat de adviezen budgetneutraal moet zijn. Met andere woorden dat de kosten van een nieuw beleid

gecompenseerd moeten worden. De adviezen zouden met name gericht moeten zijn op het kunnen voorkomen, vervangen of verplaatsen van (dure) vormen van hulp en ondersteuning.

Het komt de Wijkraad Vreewijk voor dat het budget centraler staat dan de behoeften van haar bewoners. Uiteindelijk zal dit kunnen leiden tot hogere kosten doordat bewoners niet worden ondersteund in het bereiken van hun zelfredzaamheid. Hierbij valt te denken zowel kosten achter de voordeur (per saldo een individuele hogere zorgvraag) als in de publieke ruimte (inzet op bijvoorbeeld hangjongeren en verwarde personen). Vandaar dat de Wijkraad Vreewijk adviseert om daadwerkelijk de behoeften van de bewoners centraal te stellen in plaats van de daar aan verbonden budgetten.

Om de kosten te delen met andere partijen wil de Wijkraad Vreewijk de suggestie doen om samenwerking te zoeken met particuliere zorgverzekeraars en CBF-goedgekeurde goede doelen die ieder voor zich een belang heeft bij een goed plaatselijk maatschappelijk beleid.

In ieder geval is de Wijkraad Vreewijk niet in staat om te beoordelen wat de financiële consequenties zijn van haar adviezen, noch is zij het orgaan dat een keuze zou moeten maken welk oud beleid zou moeten wijken voor nieuw beleid. Naar het oordeel van de Wijkraad Vreewijk hebben haar bewoners zowel baat bij het oude beleid als bij het nieuwe beleid.

Zeker nu de gevolgen van alle maatregelen die zijn genomen ter bestrijding van het Covid-19-virus nog niet geheel duidelijk zijn. Wel is duidelijk dat de gevolgen nog vele jaren voelbaar zullen zijn, zowel in Rotterdam als geheel, als in het gebied Feijenoord, maar zeker ook in Vreewijk. In de afgelopen maanden is het duidelijk geworden dat dit niet alleen een gezondheids crisis betrof, maar dat deze crisis een grote invloed heeft gehad op de financiële situatie van bewoners, hun welzijn en de sociale ongelijkheid. De crisis heeft vele knelpunten in het systeem zichtbaar gemaakt. De Wijkraad Vreewijk adviseert om in het plan een algemeen beleid op te nemen in het geval er een nieuwe pandemie zou uitbreken. Zodat de schade in de toekomst minder groot hoeft te zijn, dan thans het geval is.

De Wijkraad Vreewijk onderschrijft de doelstelling van gelijke kansen voor alle Rotterdammers. Dit is een grote opgave door alle financiële en sociale problemen die in de wijk leven. Het is daarbij goed om extra aandacht te geven aan de jeugd en daarbij samenwerking te zoeken met de scholen in de wijk. Door onder het huidige bestek wordt wel begonnen vanuit een achterstand. Juist daarom zou het goed zijn dat initiatieven die gericht zijn op het ondersteunen van de jeugd bij het onderwijs (zoals bijvoorbeeld huiswerkklassen zoals Stichting Zuiderlokaal) te faciliteren ongeacht de vraag vanuit welk budget dat zou moeten worden gedaan. Omdat het einddoel een bijdrage kan leveren aan het realiseren van de gewenste gelijkheid ondanks het verschil in inkomen waarmee kinderen te maken krijgen.

De voorgestelde maatregelen gericht op de jeugd wordt door de Wijkraad Vreewijk ondersteund omdat er nu een grote vraag naar is en het aanbod als beperkt wordt ervaren. Er wordt te weinig gedaan voor jongeren. In het bijzonder voor de jeugd van 12 tot 18 jaar heeft weinig activiteiten, waardoor zij elkaar alleen op straat kunnen ontmoeten. De Wijkraad Vreewijk adviseert meer oog te hebben voor de jeugd.

De Wijkraad onderschrijft dat het nemen van preventieve maatregelen een positieve invloed zal hebben op de toekomstige zorgvragen. Evenwel betwijfelt de Wijkraad Vreewijk of het verstandig is de nadruk te verschuiven van individuele begeleiding naar generieke preventie. Hier willen we eveneens adviseren voldoende ruimte te laten voor de individuele begeleiding waar zoveel vraag naar is. Niet iedereen is zelfredzaam genoeg om zich met behulp van de generieke preventiemaatregelen te helpen. Vooral niet omdat deze maatregelen niet de bestaande problemen altijd kunnen oplossen.

Hetgeen wij hierboven hebben opgemerkt met betrekking tot het jeugdwerk geldt mutatis mutandis ook voor de hulp aan gezinnen.

Het is goed om in een samenleving waar naar gelijke kansen wordt gekeken naar de kwetsbare Rotterdammer. Om deze groep goed te kunnen helpen, is samenwerking tussen meer partijen en tussen disciplines onderling een vereiste. Omdat kwetsbaarheid meer stapeling is van problemen dan één bepaald facet.

Generieke maatregelen ter preventie van problemen dienen rekening te houden met het gegeven dat de gemiddelde Rotterdam zijn vuile was niet buiten wil hangen. Het benaderen van hulpverlenende partijen dient daarom laagdrempelig en veilig te zijn. Wij adviseren u daar rekening mee te houden;

Omstandigheden waarin bewoners zich bevinden hebben een wisselwerking op de problemen die zij ervaren. Door de toenemende woningnood en het langer thuis blijven wonen ontstaan andere woonvormen en andere zorgvragen. In uw plan komt niet naar voren of u dergelijke woonvormen (bijvoorbeeld de aanleundochter zodat deze makkelijker mantelzorg kan leveren) binnen het toewijzen van woningen zou willen faciliteren. We adviseren u om alternatieve woonvormen in uw beleid te betrekken.

De Wijkraad Vreewijk acht het positief dat er gekeken wordt naar de integratie van E-Health in het beleid. Wij maken ons wel zorgen over de borging van de privacy en de toenemende groep ouderen met dementieklachten. Voor deze laatste groep adviseren wij u om het beleid zo te maken dat deze geen hulp op afstand omvat.

Maak ook gebruik van de kleine zorgaanbieders in de wijk. Hierdoor kan er plaatselijk dezelfde ondersteuning worden gegeven. Momenteel ondervinden dergelijke aanbieders veel weerstand en het is contact met wijkteams niet stabiel genoeg om de synergie volledig te kunnen benutten.

Wanneer we willen dat alle Rotterdammers meedoen, is het van belang dat we zorgen voor een heldere en goed toegankelijke informatie. Daarbij zouden we de informatie moeten naast het Nederlands en Engels moeten aanbieden in de 5 meest voorkomende talen in Rotterdam.

Om in de toekomst mantelzorg mogelijk te houden, zou nu al moeten worden geïnventariseerd met welke problemen mantelzorgers te maken krijgen zodat dit in een latere fase in het beleid kan worden meegenomen. Zeker omdat dan gelijk kan worden meegenomen waarom mensen bereid zijn om mantelzorg te verlenen en onder welke voorwaarden ze bereid zijn dat te doen. Wij adviseren u die inventarisatie te maken,

Tot slot realiseert de Wijkraad Vreewijk dat het huidige plan en agenda de uitgangspunten vormen bij de komende aanbesteding met betrekking tot de welzijnsaanbieding in onze wijk voor de periode 2022 tot 2026. De ervaring leert dat het bestek en de gunning niet altijd aansluiten bij hetgeen waaraan behoefte is. Zo is in deze periode door technische factoren het Jeugdwerk achtergesteld geraakt. Terwijl juist die groep extra aandacht behoeft, zoals uit uw plan naar voren komt.

Om de binding met de wijken te vergroten, wil de Wijkraad Vreewijk het advies geven om gebiedscommissies, wijkraden en wijkcommittees te betrekken bij het gehele proces. Dit kan door hen een advies te laten geven over het concept bestek of bij de waardering van de inschrijvingen.

Het heeft overigens geen nut om aan de ene kant betere hulp te organiseren als aan de andere kant de indicaties worden verminderd. Waardoor juist die mensen zonder financiële reserves problemen zullen krijgen om de basale hulpmiddelen (bijvoorbeeld een rollator) te regelen. Hierdoor zal de druk op overige zorgvragen onnodig kunnen toenemen.

Wij verzoeken u met deze gevolgen rekening te houden bij het nemen van uw besluit.

In het algemeen hebben gebiedscommissies, wijkraden en wijkcommittees een adviesrol. Wij bestaan uit gewone burgers die in het gebied wonen en kunnen niet de kennis en overzicht hebben die binnen de gemeente wel aanwezig is. Het zou positief zijn wanneer bij een gevraagd advies tevens een kader wordt aangegeven waarbinnen dat advies wordt meegenomen. Het helpt ons een dergelijk groot plan dat zeer ambtelijk geschreven is en voor niet-ambtenaren moeilijk toegankelijk is, beter leesbaar en begrijpelijk te maken. Dit zal ons kunnen helpen de kwaliteit van ons adviezen te borgen. Er is dan gelijk meer zicht op het palet waaruit gekozen kan worden en hoe het participatieproces in de operationele fase kan worden ingericht.

De Wijkraad Vreewijk wil u in dit geval het volgende adviseren met betrekking tot het genoemde plan:

1. zet in het plan primair de behoeftes van de bewoners centraal en niet de kosten die met de uitvoering van het beleid gemoeid is;
2. onderzoek of het (wettelijk) mogelijk is om samenwerking te zoeken met organisaties die vanuit hun eigen doelstellingen of maatschappelijke activiteiten (lees zorgverzekeraars) baat hebben bij een goed werkend zorg- en welzijnsbeleid;
3. in het beleidsplan Maatschappelijke Ondersteuning en Jeugdhulp een beleid op te nemen met het oog op een toekomstige uitbraak van een pandemie;
4. faciliteer veel meer lokale initiatieven die het einddoel ondersteunen en stel daarbij de techniek van financiering (en de daarbij behorende voorwaarden) ondergeschikt aan dit einddoel;
5. geef meer ruimte aan jeugdwerk;
6. om naast de generieke preventieve maatregelen voldoende ruimte te laten voor individuele begeleiding, nu de vraag daarna aanwezig blijft;
7. ruimte en oog te behouden voor de specifieke hulpvraag die een individuele bewoner kan hebben;
8. bij generieke maatregelen de laagdrempeligheid en de veiligheid voor de bewoner te bewaken;
9. de woonproblematiek in het beleid te verweven;
10. alternatieve woonvormen in uw plan te betrekken met vermelding van de voor- en nadelen daarvan;
11. voor de toenemende zorgvraag met betrekking tot dementie beleid te ontwikkelen zonder daarbij gebruik te maken van hulp op afstand;
12. streef naar meer samenwerking tussen kleine zorgaanbieders onderling en het wijkteam;
13. hou basale voorzieningen voor iedereen beschikbaar;
14. zorg voor een goede, duidelijke communicatie, waarbij de informatie naast het Nederlands en Engels in de vijf meest voorkomende talen in de gemeente wordt aangeboden;
15. in het beleid de privacy-aspecten van de bewoners te borgen;
16. de gebiedscommissies, wijkraden en wijkcommittees te betrekken in het proces van aanbesteding van het welzijnswerk in de periode 2022 tot 2026;

Wij adviseren tevens om bij het opstellen van het bestek voor de toekomstige welzijnsopdracht rekening te houden met de complexiteit van de verschillende wijken (waaronder Vreewijk) en de bestaande cultuurverschillen. In sommige culturen passen hulpvragen niet in de cultuur,

Vanzelfsprekend onderschrijft de Wijkraad Vreewijk dat toegankelijkheid van de wijk een groot goed is. In dat kader is het nodig om te weten waar het over gaat. Er zou een inventarisatie per wijk moeten plaatsvinden waarin alle beperkingen geordend naar de gebruikersgroep naar voren komt.

Vervolgens dient er een per wijk een plan van aanpak te worden opgesteld, die rekening houdt met de lokale omstandigheden. Zo zijn er in Vreewijk straten waar de stoepen te smal zijn voor kinderwagens, rollators en scootmobiele.

Het plan van aanpak kan dan geleidelijk worden uitgewerkt op het moment dat de straat fysiek verbeterd wordt.

Met betrekking tot de Lokale Agenda Toegankelijkheid adviseert de Wijkraad Vreewijk:

- A. per buurt een inventarisatie te maken van de beperkingen per gebruikersgroep;
- B. de inventarisatie te vertalen naar een plan van aanpak rekening houdend met de lokale omstandigheden per straat;
- C. het plan van aanpak mee te nemen in de plannen wanneer een straat fysiek wordt verbeterd.

Onze adviezen is een reactie op uw huidige concept. Wij verzoeken u kenbaar te maken op welke wijze u onze adviezen in uw definitieve versie zal hebben meegenomen.

Tevens verzoeken wij u dringend om ons advies te vragen op de definitieve van het Beleidsplan Maatschappelijke Ondersteuning en Jeugdhulp en uw Lokale Agenda Toegankelijkheid.

Als Wijkraad Vreewijk willen wij u aangeven dat wij ook op de definitieve versie van de plannen een advies willen geven.

Wij vragen u om ons advies over te nemen. Graag ontvangen wij uw reactie binnen 6 weken. Ook worden wij graag op de hoogte gehouden van verdere besluitvorming.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
namens Wijkraad Vreewijk

Technisch voorzitter
M. van den Heuvel-Fairbairn

Wijkmanager
J. van Dam